

# DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE



**VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ**

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ**

FACULTY OF FINE ARTS

**ATELIÉR MALÍŘSTVÍ 1**

PAINTING STUDIO 1

**O špatných a horších lidech**

About the wrong and worst folks

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

BACHELOR'S THESIS

**AUTORKA PRÁCE**

AUTHOR

**Barbora Bažantová**

**VEDOUCÍ PRÁCE**

SUPERVISOR

**Judita Císařová**

**BRNO 2023**

# OBSAH DOKUMENTACE:

## TEXTOVÁ ČÁST

abstrakt:

Mou bakalářskou prací je audiokazeta. Základ této audiokazety tvoří vybrané, částečně autobiografické (dnešním jazykem autofikční) texty, které jsem psala v průběhu svého studia na FaVU a následně namluvila spolu s kolegou Alešem Procházkou, který je zároveň protagonistou některých z příběhů. Ke spolupráci na nahrávání, tvorbě přebalu a sound designu jsem si obecně vybírala lidi pohybující se více hlubině či alespoň okrajově (a více či méně historicky) v prostředí pražské punkové/nezávislé/hudební scény, to stejné platí i pro vedoucí práce Juditu Císařovou, moderátorku pořadu Špína na radiu Wave.

//

As my final bachelor piece I have made an audiotape. The Basis for the tape are short, partly autobiographical (autofictional) texts, which I have been writing during my studies at FaVU and later made an audio-recorded version with my colleague Aleš Procházka, who is also a protagonist of some of the stories. For the collaboration (recording, technical support, design, print) I have chosen people who are part of the Prague punk/underground music scene, as same as the supervisor of my work Judita Císařová, promoter and long-time moderator of the radio broadcast Špína on Radio Wave.

//

klíčová slova: punk-autofikce-audiokazeta-spolupráce-literatura - lůza-bída-morálka

//

key words: punk-autofiction-audiotape-collaboration-literature – mob – poverty - moral

bakalářská práce:

Představa byla taková: provázat v jedné spolupráci dva světy, jichž jsem součástí- svět rácia, svět institucionální, ohraničený daty a hodinami, pravidly (leč mnohdy vágními i pohyblivými), úředními listinami, se světem blízkým mému srdci, v němž se světlo a tma střídá ve stejném sledu jako všude jinde v mírném pásu, ale noc a den se do sebe mnohdy vpíjí, až člověk zapomene kde byl začátek, a že v nejlepším se má skončit. Obsahovou stránku práce, konkrétně textů, ve kterých často (ikdyž nejenom) popisuju neutěšené prostředí, ve kterém žiju a různorodé osudy lidí, se kterými se setkávám - doma, v hospodě, u řeky, na Cejlu, před obchodákem i u doktora, měla podtrhnout spolupráce s lidmi, kteří se pohybují alespoň částečně v podobných kulisách.

Motivací k tomu zhmotnit svou literaturu v audionahrávce s mluveným slovem bylo vícero. Jedna z nich byla poptávka pedagogů a pedagožek z mé Alma mater, kterým se po právu zdálo, že jakožto studentka výtvarné fakulty bych měla být schopná zpracovávat svou literární tvorbu i jiným než čistě literárním způsobem, další byla poptávka mých přátel - někteří tvrdili, že mají rádi mluvené slovo, jiní že neumí moc dobře číst. Obě podněty jsem nakonec uvítala, ve výsledku pro mne bylo obohacující hledat pro text jinou prezentaci než vydávat knihy, případně texty v literárních periodikách, předčítat v rámci autorských čtení nebo performancí, k nimž jsem si prozatím nenašla vztah.

Co se týče původních cílů mého konání, do značné míry se překrývají s mými motivacemi, ne-li docela. Cílem bylo vytvořit něco společně s lidmi, na kterých mi záleží, propojení prostředí, které mě do určité míry ohraničují (a zároveň i definují), přičemž jedno symbolizuje mou racionální složku, druhé tu emocionální. Cílem i motivací bylo zhmotnit svá přátelství i abstraktní svět literární tvorby v určité formě, v konkrétním hmatatelném celku (i proto jsem si vybrala jako médium právě kazetu). Cílem bylo taky dostat školní grant a motivací moct zaplatit svým přátelům za společnou práci. A nakonec jsem chtěla využít krátké texty, které píšu nepravidelně po celou dobu svého studia na FaVU, aby tzv. nepřišly v niveč. Chtěla jsem, aby má bakalářská práce byla komplexnějším záznamem oněch čtyř let, spíš než pouhou prací pro práci, prací vytvořenou z nutnosti toho, aby vznikla. Texty, které jsem vybrala mám jednak ráda, jednak určitým způsobem zachycují vývoj mě samotné, mých pohybů a růstu v průběhu doby mého studia.

V literatuře většinou používám autofikční postup a tak tomu je i v případě těchto jednotlivých textů. Jejich výběr byl tedy dán jednak datem jejich vzniku (s tím, že má skutečně odpovídat mému působení na FaVU), jednak rámcem zvoleného názvu.

Postavy vyskytující se v oněch krátkých příbězích se často chovají na první pohled nemorálně. Dostávají se do hraničních situací, lžou, podvádí, žijou nezdravě. Jenže jsou taky opuštěné, odvržené, ztracené a mají temnou minulost (mnohdy i přítomnost a budoucnost), zažívají pocity odcizení, vnitřního nesouhlasu se společenským uspořádáním, neschopnosti přijmout skutečnost takovou, jaká je, tedy omezenou nenapravenými chybami minulosti, nerovnoměrnou. S planoucím srdcem a divokou duší, která strádá, neschopná i neochotná se přizpůsobit existujícím strukturám, navzdory tomu, že ve výsledku aktéři ubližují svým chováním především sami sobě. Jakožto autorka a koneckonců i jakožto člověk, přistupuju k takovým charakterům amorálně, snad proto, že se do určité míry sama cítím být jedním z nich. Relativizuju problematičnost jejich jednání, snažím se nahlížet je v socio-kulturních kontextech jejich osobních současností, vývoje, historií i středoevropské (nebo v zásadě i globalizované) společnosti jako celku. Název samotný přitom pochází z velice osobních partnerských hádek, někde na hranici dohadů-humoru-násilí-vážně, a má být v první řadě ironií a nadsázkou. Narážet na zpochybnitelnost šosácky moralistních životních postojů a naznačovat, že nehledě na snahu, my všichni (jako jednotlivci i jako společnost) děláme chyby, které schováváme do tmavých zákoutí, a že tato neochota ony chyby pojmenovávat a připouštět (v ideálním světě následně také napravovat), je mnohdy víc problematická, než prvotní zaškobrtnutí.

V průběhu času, během kterého kazeta vznikala, jsem začala stále víc přemýšlet o tom, co všechno se skrývá za zčásti nevědomou volbou vlastního hlasu jakožto hlavního nosiče mé práce. Došla jsem k tomu, že nechceme-li sami sebe definovat pomocí vnějších prostředí jako jsou školy jež studujeme, zaměstnání, která si volíme, prostředí, ve kterém se bavíme, lidi, se kterými trávíme čas, místo k životu nebo věci, jimiž se obklopujeme, zbyde nám naše tělo, které je formou a hlas který zprostředkovává obsahy té formy druhým lidem. Práci s vlastním hlasem proto považuju do značné míry za takovou, která se dotýká spirituální složky člověka. Ať už se jedná o výrazy, které volím, tóninu nebo hlasitost, to všechno podává celkem obsáhlou zprávu o tom, kdo jsem. V hlase, stejně jako při pohledu z očí do očí, člověk schová své rozpoložení, nebo pohnutky jen těžko. Začala jsem mimojině pozorovat, že můj hlas a způsob jakým ho používám prochází proměnami stejně jako já samotná. Tohle zaujetí nápadu s kazetou nepředcházelo, bylo tomu spíš naopak. Nejdřív byla kazeta a z ní se začaly odvíjet myšlenky, stejně jako zájem o to formulovat slova do jiných celků než literárních a pak dál, formulovat zvuky do jiných celků než jsou slova. Dalo by se říct, že nehledě na hodnocení odborné komise, pro mě samotnou je má bakalářská práce už v tuhle chvíli (a snad i nehledě na výsledný „produkt“) v procesuální rovině úspěšná, protože jsem se díky ní dokázala prorůst do (nehmotných) míst, která jsem doposud nenavštívila. Přemýšlení o této práci pro mě navíc bylo jedním z ukazatelů dalšího možného směru své profesní cesty.

Další poznání, co jsem si z této (spolu)práce a celkově z let svého studia odnesla bylo pro mě překvapující zjištění, týkající se komunikace lidí pohybujících se uvnitř a mimo institucí a zároveň komunikace s těmi, kdo instituce reprezentují. Se zakořeněnou nedůvěrou vůči oficiálním strukturám jsem vždycky měla pocit, že instituce obecně jsou ze své povahy rigidní, nepřátelské, neochotné naslouchat těm, kteří se jich straní. Jenže při oslovování spolupracovníků i v průběhu příprav a práce samotné jsem začala zjišťovat, že mnohem více neochoty, nepružnosti a v závěru i nekolegiality nebo nepřátelství, přichází z druhého břehu, než je ten institucionální. Že institucionální rámce jsou sice předem dané, zároveň jak jsem zjistila, minimálně v uměleckém prostředí mají okraje měkké, posuvné. Komunikace s kolegy více autonomního ražení na druhou stranu narážela na omezení úplně jiná, spojená především s neohraničeností ega jednotlivých akérů a neschopnosti nahlížet skutečnost ve větších celcích, překračujících osobní rovinu a momentální, prchlivé emoce.

Své studium na Vysoké škole, potažmo dokončení této práce, vnímám proto jako důležitý akt smíření. Smíření se s funkcí institucí, smíření se se sebou samotnou, se svou racionalitou, se vzdělávacím procesem. Nakonec ale i vycizelování definice vlastního vztahu k pojmu autonomie, který byl pro můj dosavadní život zásadní a v určité rovině stále zásadní zůstává. Mnohem spíš než na negativním vymezování se proti, je ale v tuto chvíli postavený na potřebě utváření a ochraně diverzity jakožto základního principu imaginace, která má onu kouzelnou moc měnit svět.

# OBRAZOVÁ ČÁST

